

СУЧАСНІ ДИДАКТИЧНІ МОДЕЛІ ВИКЛАДАННЯ ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ОСВІТИ

Ячна М. Г., Мехед О. Б.

Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка
Чернігів, Україна

Анотація. Розглянуто сучасні дидактичні моделі викладання громадського здоров'я в умовах цифровізації освіти. Обґрунтовано роль ІКТ, візуалізації та інтерактивних технологій у формуванні здоров'я-збережувальних компетентностей і професійної підготовки фахівців.

Ключові слова: громадське здоров'я, дидактичні моделі, цифровізація, ІКТ, здоров'язбережувальна компетентність.

Yachna M. H., Mekhed O. B. MODERN DIDACTIC MODELS OF TEACHING PUBLIC HEALTH IN THE CONTEXT OF EDUCATION DIGITALIZATION

Summary. Modern didactic models of public health teaching in digital education are analyzed. The role of ICT, visualization, and interactive tools in developing health-preserving competencies and improving professional training is highlighted.

Key words: public health, didactic models, digitalization, ICT, health-preserving competence.

Вступ. Сучасна система вищої освіти активно трансформується під впливом цифровізації, що змінює підходи до викладання громадського здоров'я. Зростає роль інформаційно-комунікаційних технологій у формуванні професійних і здоров'язбережувальних компетентностей здобувачів освіти [4; 6]. Використання інтерактивних методів навчання та візуалізації підвищує ефективність засвоєння складного навчального матеріалу [2; 7]. Актуальним стає пошук сучасних дидактичних моделей, які поєднують традиційні педагогічні підходи з цифровими інструментами [5]. Це зумовлює необхідність аналізу ефективності таких моделей у підготовці фахівців громадського здоров'я.

Метою дослідження є аналіз сучасних дидактичних моделей викладання громадського здоров'я в умовах цифровізації освіти та визначення їх впливу на формування професійних, цифрових і здоров'язбережувальних компетентностей здобувачів освіти магістерського рівня. Особливу увагу приділено ролі інформаційно-комунікаційних технологій, візуалізації та інтерактивних методів навчання у підвищенні ефективності освітнього процесу.

Методи дослідження. У процесі дослідження використано комплекс загальнонаукових та педагогічних методів. Теоретичний аналіз наукової літератури дозволив узагальнити сучасні підходи до викладання громадського здоров'я в умовах цифровізації освіти. Системно-структурний метод застосовано для визначення взаємозв'язків між компонентами дидактичних моделей навчання. Порівняльний метод дав змогу зіставити традиційні та інноваційні підходи до організації освітнього процесу.

Результати дослідження. Сучасні дидактичні моделі викладання громадського здоров'я базуються на інтеграції цифрових технологій у навчальний процес, що дозволяє підвищити його ефективність та адаптивність до потреб здобувачів освіти [6]. Особливу роль відіграють інформаційно-комунікаційні технології, які забезпечують доступ до освітніх ресурсів, симуляцій та інтерактивних платформ [4]. Використання цифрових інструментів сприяє формуванню професійних компетентностей майбутніх фахівців у сфері охорони здоров'я [5]. Важливим компонентом сучасного навчання є візуалізація навчального матеріалу, яка полегшує сприйняття складних теоретичних понять [2]. Інтерактивні методи навчання стимулюють активну участь студентів у навчальному процесі та підвищують їх мотивацію [1]. Застосування цифрових платформ дозволяє реалізувати індивідуальні освітні траєкторії здобувачів освіти [6]. У цьому контексті важливе значення має використання віртуальних лабораторій і симуляцій, що моделюють реальні ситуації у сфері громадського здоров'я [7]. Такі підходи сприяють розвитку практичних навичок і клінічного мислення майбутніх фахівців. Окрему увагу приділено формуванню здорового способу життя як ключової складової професійної підготовки [3; 9]. Дидактичні моделі також враховують психологічні аспекти навчання, що впливають на ефективність засвоєння матеріалу [9]. У процесі підготовки фахівців важливу роль відіграє міждисциплінарний підхід, який поєднує медичні, педагогічні та соціальні компоненти [5]. Цифровізація освіти сприяє підвищенню доступності навчальних ресурсів і розширює можливості самостійної роботи студентів [4]. Дослідження показують, що використання ІКТ позитивно впливає на формування здоров'язбережувальної компетентності [10]. Ефективність дидактичних моделей значною мірою залежить від рівня підготовки викладачів та їх цифрової грамотності [6]. Таким чином, інтеграція

цифрових технологій у викладання громадського здоров'я є ключовим фактором підвищення якості освіти.

У контексті сучасних дидактичних моделей викладання громадського здоров'я в умовах цифровізації освіти магістерська програма «Громадське здоров'я» в НУЧК імені Т.Г. Шевченка характеризується інтеграцією цифрових, компетентнісних та практико-орієнтованих підходів до навчання. Освітній процес вибудовується як поєднання традиційної аудиторної роботи з активним використанням інформаційно-комунікаційних технологій, що забезпечує формування у здобувачів освіти сучасного професійного інструментарію.

Ключовою особливістю викладання є впровадження інтерактивних та візуалізаційних методів навчання, які дозволяють ефективно опановувати складні теоретичні моделі громадського здоров'я. Використання цифрових платформ, онлайн-курсів, симуляційних завдань і віртуальних кейсів сприяє розвитку аналітичного мислення та здатності до прийняття рішень у реальних професійних ситуаціях. Це відповідає сучасним тенденціям підготовки фахівців у сфері охорони здоров'я, де значна увага приділяється цифровій компетентності та роботі з даними [5]. Формування компетентностей здобувачів освіти відбувається через поєднання навчальної, дослідницької та проектної діяльності. Магістранти залучаються до аналізу реальних кейсів у сфері громадського здоров'я, виконання міждисциплінарних досліджень, а також підготовки наукових робіт із використанням сучасних цифрових інструментів обробки даних [6]. Окремим елементом освітньої моделі є формування здоров'язбережувальної компетентності як базової складової професійної підготовки. Це реалізується через інтеграцію навчального змісту з питаннями профілактики захворювань, формування здорового способу життя та оцінки факторів ризику для населення [3; 9]. Випускники магістерської програми можуть працювати у центрах громадського здоров'я, закладах охорони здоров'я, органах державного управління та місцевого самоврядування, а також у міжнародних і громадських організаціях. Вони здатні здійснювати епідеміологічний моніторинг, аналіз даних щодо стану здоров'я населення, розробку профілактичних програм та впровадження освітніх і просвітницьких заходів у сфері громадського здоров'я. Таким чином, сучасні дидактичні моделі викладання у НУЧК забезпечують не лише засвоєння теоретичних знань, але й форму-

вання практичних, цифрових і дослідницьких компетентностей, необхідних для ефективної професійної діяльності у сфері громадського здоров'я в умовах цифрової трансформації суспільства.

Висновки. Сучасні дидактичні моделі викладання громадського здоров'я ґрунтуються на активному використанні цифрових технологій. Інформаційно-комунікаційні засоби підвищують ефективність навчального процесу та сприяють формуванню професійних компетентностей. Візуалізація та інтерактивні методи навчання покращують засвоєння навчального матеріалу. Застосування віртуальних симуляцій дозволяє формувати практичні навички майбутніх фахівців. Подальший розвиток дидактичних моделей має бути спрямований на удосконалення інтеграції цифрових технологій у підготовку фахівців громадського здоров'я.

Список літератури:

1. Абдуллаєв А. К., Ребар І. В. Особливості професійної підготовки майбутніх фахівців фізичної культури і спорту в сучасних умовах. *Інноваційна педагогіка*. 2019. №1(10). С. 67-70
2. Безуглий Д. Візуалізація як сучасна стратегія навчання. *Фізико-математична освіта*. 2014. С. 5–11
3. Мехед О. Б. Формування здорового способу життя як важлива частина виховання та соціалізації підростаючого покоління. *Вісник НУЧК імені Т. Г. Шевченка*. Вип. 4 (160): Чернігів, НУЧК, 2019. С. 84-88.
4. Мехед Д. Б., Мехед О. Б., Швидкий А. Л. Роль інформаційно-комунікаційних технологій у мотивації навчальної діяльності студентів. *Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми*. Збірник наукових праць. Випуск 31. Київ-Вінниця: ТОВ: фірма „Планер”, 2012. С. 417 – 422.
5. Носко М. О., Дейкун М. П., Мехед О. Б. Роль сучасних технологій у формуванні професійних компетенцій майбутніх фахівців в галузі охорони здоров'я. *Вісник НУЧК імені Т. Г. Шевченка*. 26 (182). Чернігів: НУЧК, 2024. С. 113-117
6. Носко М. О., Мехед О. Б., Мехед Д. Б. Формування ІКТ-компетентностей у майбутніх педагогів. *Вісник НУЧК імені Т. Г. Шевченка*. Вип. 29-30 (185-186). Чернігів: НУЧК, 2024. С. 120-124
7. Подопрігора Н. В. Використання платформи Labster у навчанні природничих наук. Підготовка майбутніх учителів фізики, хімії, біології та природничих наук в контексті вимог Нової української школи Тернопіль: ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2023. С. 141–144.
8. Ячна М. Г., Полетай В. М., Мехед О. Б. Висвітлення основних питань безпеки праці майбутніх фахівців природничих і медичних спеціальностей у процесі використання інформаційно-комунікаційних технологій. *Наукові записки. Серія: педагогіка*. 2024. No 2. С. 59-65
9. Grihan, G., Myroshnychenko, M., Tkachenko, P., Krasnov, V., Karpiuk, R., Mekhed, O., Shyyan, V. Psychological and pedagogical determinants of the students' healthy lifestyle formation by means of health and fitness activities.

Wiadomości Lekarskie, 2021. 74 (5),1074-1078. doi: 10.36740/WLek202105105

10. Nosko, M., Mekhed, O., Ryabchenko, S., Ivantsova, O., Denysovets, I., Griban, G., Prysyazhniuk, S., Oleniev, D., Kolesnyk, N., Tkachenko, P. The influence of the teacher's social and pedagogical activities on the health-promoting competence of youth. *International Journal of Applied Exercise Physiology*, 2020. 9(9), 18-28.